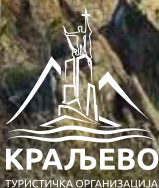

Краљево

ПЛАНИНСКИ ВОДИЧ

14 ПЛАНИНАРСКИХ
СТАЗА КОЈЕ **МОРАТЕ**
ДА ПОСЕТИТЕ

www.kraljevoturizam.rs

7 РЕКРЕАТИВНИХ СТАЗА

Пред вама је седам рекреативних планинарско-туристичких стаза у Краљеву за почетнике у планинарењу. Поређане су од физички најлакше до најтеже како бисте на идеалан начин темпирали своју форму за озбиљније планинарске подухвате. Обилазећи их упознаћете скривене драгуље наших планина и уживати у најлепшим видовцима са којих се пружа поглед на град и околину. Свих седам рекреативних стаза су пешачке, немају опасне и експониране делове на којима је потребно коришћење руку или било каквог осигурања. Иако су стазе краће, неопходно је да искрено процените своју кондицију и физичку спремност пре него што их посетите. Брзо ходање или трчање неколико пута недељно најбоља су припрема. Ведро!

Висински
профил

Дужина стазе: **4,5 км**

Укупан успон: **200 м**

Почетна надморска висина: **315 мнв**

Највиша надморска висина: **500 мнв**

Координате почетне тачке пешачења:

N 43.664247; E 20.748375

Удаљеност почетка стазе од центра града: **11 км**

.kml

.gpx

Село Драгосињци смештено је на северним падинама Гоча и има око 250 кућа. У народу живи предање да је село постојало још у време Светог Саве, који је, кажу, на путу од Жиче ка Грачацу рекао „Драгосинци, моји синци“ и „Отроци, моји оци“. За Савову воду, како је мештани зову, многи верују да је лековита. Захваљујући вредним мештанима, извориште је уређено са пет чесама и великом клупом са надстрешницом. Овде се сваког 27. марта долази у оквиру манифестације „Дани Светог Саве у Краљеву“. Недалеко од извора, на заравни Стражби, одржава се и сабор Св. Јована „јесењег“ (29. августа) и тад долази много света из ближе и даље околине. Сам извор је смештен у дубокој шуми букве, до њега не допире пуно светлости, па место изгледа помало мистично и врло је фотогенично. Цела стаза је углавном у хладу и пешачи се макадамом који се завршава уском пешачком стазом. Поред извора протиче поток са занимљивим каскадама. Пут до извора није лако пронаћи, зато ће вам коришћење овог кружног трека помоћи у његовом проналажењу. Могућности за паркирање у близини извора су ограничене, па ће вам ова шетња сигурно бити изазовна и пријатна.

2

ЖУТА СТАЗА НА ГОЧУ

Висински
профил

Дужина стазе: **4,7 км**
Укупан успон: **270 м**

Почетна надморска висина: **930 мнв**

Највиша надморска висина: **995 мнв**

Координате почетне тачке пешачења:
N 43.562477; E 20.758357

Удаљеност почетка стазе од центра града: **31 км**

Планина Гоч се налази изнад Краљева и Врњачке Бање и као да маше Западној Морави стаблима аутохтоног дрвећа. Шумски мозаик столетних стабала букве и јеле уз бор, храст, планински јавор и још преко 600 других врста биљака представљају симбол ове планине и плућа околних насељених места. То је само један од разлога због којег ово природно благо ужива статус специјалног резервата природе од 2014. године са око четири хиљаде хектара под заштитом. Кружна стаза коју представљамо налази се у оквиру заштићеног природног добра и повезује два препознатљива објекта - хотел Пирамиду и хотел Добре Воде, па можете сами да одаберете одакле ћете кренути у шетњу. Студенти Шумарског факултета из Београда не долазе случајно овде да утврђују стечена знања о заштити и одрживом коришћењу шума. Такође велики број деце из целе Србије управо овде долази на рекреативну наставу и школу у природи. Стаза је дуга око 5 километара и налази се на око 1.000 метара од нивоа мора што представља идеалну надморску висину за рекреацију, уживање и опоравак од урбаног стила живота. С обзиром на то да се пешачи кроз шуму, пријатно је обићи је и у најтоплијим летњим данима, а посебно је интересантно обићи је зими уз помоћ крпљи.

3

КРУЖНОМ СТАЗОМ ДО ВРХА ЋАВЕ

9

Висински
профил

Дужина стазе: **8 км**
Укупан успон: **340 м**

Почетна надморска висина: **245 мнв**

Највиша надморска висина: **545 мнв**

Координате почетне тачке пешачења:
N 43.688512; E 20.699099

Удаљеност почетка стазе од центра града: **5 км**

Краљевчани вероватно највише посећују врх Ћава који се налази на удаљености од око 7 км ваздушном линијом од центра града. Представља тренинг полигон за многе градске планинаре, бициклисте, атлетичаре, рекреативце, возаче мотора и квадова... Близина града и око 550 метара надморске висине разлог су честих посета овом врху који припада масиву Гоча. Стаза креће од главног путног правца Краљево - Брезна и одмах се пење северним странама ка врху. Већи део ове кружне стазе прати претежно макадамске путеве. На стази нема извора. На жалост, пре 10 година се на овом локалитету догодио пожар изазван људским немаром, па је преко 40 хектара борове шуме изгорело. Ова брда, која се виде из града, треба да буду за наук генерацијама које долазе да не остављају ништа за собом у природи и да чувају шуме од пожара. Обавезно понесите двоглед. Са врха се пружа прелеп поглед на врхове шумадијских планина, затим Столове, Троглав, долину Западне Мораве, уже језгро града Краљева...

4

ГОРЊА САВИНА ИСПОСНИЦА

11

Висински
профил

Дужина стазе: **2,5 км**
Укупан успон: **530 м**

Почетна надморска висина: **545 мнв**

Највиша надморска висина: **935 мнв**

Координате почетне тачке пешачења:
N 43.31132; E 20.28480

Удаљеност почетка стазе од центра града: **67 км**

Планина Чемерно неправедно је запостављена на планинарској мапи Србије иако је значајна још од периода оснивања средњовековне српске државе када Свети Сава овде гради чувену испосницу и пише Студенички типик, па све до херојских борби у Првом светском рату. Ово мало ходочашће почиње од асфалтног пута који спаја Ушће на Ибру са Ивањицом, на осмом километру узводно од манастира Студеница уз истоимену реку. Узана стаза води стрмом јужном падином планине претежно кроз храстове и грабове шуме. Обавезно одмориште је Доња Савина испосница где се налази чесма Светог Саве са увек хладном планинском водом. Стаза даље наставља изнад Доње испоснице око 200 м равно па се пење цик-цак уз брдо. На неколико места се налазе путокази и мини одморишта са клупама. Око сат времена лаганим ходом без паузе потребно је да се стигне до „куће Тишине” - Горње Савине испоснице. У тренутку објављивања овог текста испосница је отворена и активна. О њој брину студенички монаси. Обиђите је у миру и тишини. Прво насељено место, Савово, налази се у продужетку стазе на врху брда, но ту стазу ћемо представити неком другом приликом. Истим путем се можете вратити до полазне тачке пешачења. Не пропустите прилику да посетите и манастир Студеницу и оближње Дрво љубави.

5

ПЛАВОМ СТАЗОМ ДО ВРХА СТРМЕНИЦА

13

Висински
профил

.kml

Дужина стазе: **7,8 км**
Укупан успон: **430 м**

Почетна надморска висина: **300 мнв**

Највиша надморска висина: **679 мнв**

Координате почетне тачке пешачења:
N 43.670113; E 20.6455486

.gpx

Удаљеност почетка стазе од центра града: **8 км**

Стрменица (679 мнв) је такође један од врхова који је веома приступачан ужем градском језгру и често је посећен. Овде, на северним странама Столова обележене су планинарско-туристичке стазе у неколико боја. До почетне тачке ове стазе стижете пратећи Жичку реку. На самом старту се налази табла са уцртаним стазама и основним подацима. Кружна стаза коју препоручујемо обележена је плаво-белом бојом. Иако на стази и оближњим домаћинствима има воде за пиће, препоручујемо да понесете барем литар воде са собом. На стази има неколико одморишта, а предност стазе је то што је можете скратити скретањем удесно зеленом, жутом или црвеном стазом којом се укључујете на пут који вас враћа назад на почетну тачку. Како се пењете, поглед је све лепши, како према југозападу ка Столовима тако и ка граду према северу. Утабана стаза пролази углавном кроз борове шуме. Мало испред самог врха налази се прелеп видиковац са клупом са које се пружа вероватно најлепши поглед на град Краљево. Наставак стазе води ка селу Гради односно Жичкој реци. Узана стаза прати притоке Жичке реке где је приказ јако леп и где немате осећај да сте на само 15 минута возње од центра града. Када се спустите назад на макадамски пут, недалеко одатле се налази и планинарски дом у селу Гради. Приликом повратка, у летњим данима, осим манастира Жиче, обавезно посетите неки од вирова Жичке реке. Најпознатији је Ратков вир.

6

ОКАМЕЊЕНА
ШУМА - ЛОЈАНИКВисински
профилДужина стазе: **8,3 км**
Укупан успон: **540 м**Почетна надморска висина: **240 мнв**Највиша надморска висина: **728 мнв**Координате почетне тачке пешачења:
N 43.688880; E 20.615126

.kml

.gpx

Удаљеност почетка стазе од центра града: **9 км**

Окамењена шума - Лојаник је ретко налазиште палеоботаничког карактера са фосилним остацима окамењеног (силификованог) дрвета. Осим тога, представља и једно од најстаријих праисторијских рудника опала на централном Балкану. Налази се на северним обронцима планине Столови, а до локалитета се најлакше стиже пешачком стазом из Матарушке Бање. Осим Лојаника, овом пешачком стазом кроз листопадне шуме Столова обухваћен је и врх Оштра Главица са којег се као на длану види град Краљево, али и читава долина Западне Мораве према Чачку. Разгранату мрежу планинарских стаза у овом делу Столова, али и у ширем региону, трасирао је и обележио чувени краљевачки планинар Бранислав Бинић - Бине, иначе почасни грађанин града Краљева. За успон препоручујемо леви крак гледајући према Столовима. Полази се од аутобуске станице, па Хајдук Вељковом улицом у Матарушкој Бањи. Тај крак стазе је обележен стандардном кнафелчевом планинарском маркацијом црвено беле боје и стрелицама све до врха. На само километар од аутобуске станице у Матарушкој Бањи, наићи ћете на остатке окамењеног дрвета у стадијуму полудрагог камена. Уколико нисте спремни да пешачите цео круг, лако се можете вратити истим путем назад према бањи. На стази се налази један каптиран извор са пијаћом водом. Поглед са врха Оштра Главица ће вас одушевити. Спуст је стрм у првом делу и до бање се прати наранџасто-бела маркација кроз ливаде и борове шуме.

7

СТАЗА СТУДЕНАЦ
НА РУДНУ

Висински профил

.kml

Дужина стазе: **11,6 км**Укупан успон: **370 м**Почетна надморска висина: **1115 мнв**Највиша надморска висина: **1265 мнв**

Координате почетне тачке пешачења:

N 43.414136; E 20.484272

.gpx

Удаљеност почетка стазе од центра града: **95 км**

Ову кружну стазу обележио је МТБ клуб Чикер из Краљева, уз помоћ мештана, а у оквиру пројекта прекограничне сарадње Србија-Црна Гора 2012. године. Иако пројектована за бициклисте, идеална је за почетнике у планинарењу. Дугачка је близу 12 км, а укупни успон мањи је од 400 метара. Благо заталасани терени Рудњанске висоравни неће вас оставити равнодушним, као ни сјајни домаћини који се овде дуго година успешно баве сеоским туризмом. Више од 70 % ове стазе је макадамски пут, слабог промета и углавном доброг квалитета. Полази се из центра села Рудно. Овде се налази табла са профилем стазе и основним информацијама. Стаза пролази поред старих домаћинстава и лепих видиковаца одакле се види и највиши врх планине Радочело - Кривача. На познатом брду Срњача где је ушушкано домаћинство Пансион Небо можете обновити залихе воде и направити мали предах. Смењиваће се шуме смрче и бора прошаране пашњацима са пуно лековитог биља и гљива. Са локалитета Радова Вода и из засеока Цоде, видећете прелепу панораму села Рудна прошарану раштрканим домаћинствима, пољима кромпира, малине и хељде. Имајте у виду да у време објављивања овог текста постављена сигнализација није била довољна за сналажење, па је пожељно праћење ГПС трека или пратња лиценцираног планинског водича. Покривеност мрежом је такође проблематична у неким деловима стазе. Треба имати у виду да се овде снег задржава врло често од децембра до априла, али ни у мају није изненађење. Након што прођете ову стазу, постаћете заљубљеник у Голију која има разгранату мрежу макадамских путева и планинарских стаза које чекају да их истражите.

7 ЗАХТЕВНИХ СТАЗА

Град Краљево окружен је веома интересантним и атрактивним планинама за пешачење и планинарење. На коју год страну света да кренете из центра града, доћи ћете до планине чији је највиши врх висок барем 700 метара. Дугогодишња традиција овог спорта и активности планинарских клубова и туристичких радника допринели су афирмацији града Краљева као препознатљиве дестинације за планински туризам. Реткост је да се у оквиру једне јединице локалне самоуправе налазе четири планинска дома, чак пет планинарских трансверзала, шест планинарских клубова, траса европског пешачког пута и стаза традиционалне републичке акције Планинарског савеза Србије. Међу неколико стотина километара разгранате мреже планинарских стаза и путева на територији града издвајамо седам најатрактивнијих захтевних стаза.

Висински
профил

Дужина стазе: **17 км**

Укупан успон: **750 м**

Почетна надморска висина: **1090 мнв**

Највиша надморска висина: **1643 мнв**

Координате почетне тачке пешачења:

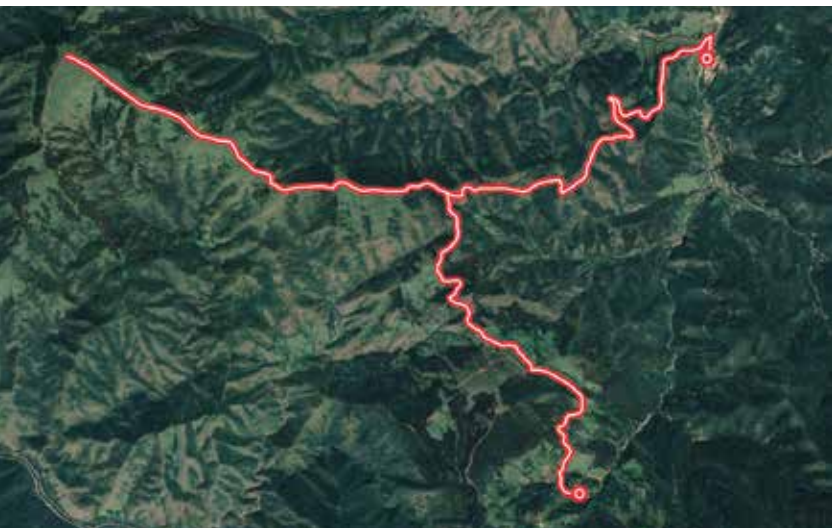
N 43.414136; E 20.484272

Удаљеност почетка стазе од центра града: **96 км**

Највиши врх планине Радочело (Кривача, 1.643 m) уједно је и највиши врх на територији града Краљева. До њега се може доћи пешице из правца манастира Студеница, из села Мланча и Милиће или пак из правца села Бзовик и Рудно. Лепота пејзажа Рудњанске висоравни, квалитет и избор смештаја, маркирана стаза и најмањи кумулативни успон разлог су због којег ову стазу истичемо у односу на друге. Ова кружна стаза југоисточне стране планине припада заштићеном природном добру Парка природе Голија односно Резервату биосфере Голија-Студеница под заштитом УНЕСКО-а. Стаза почиње из центра села Рудно, на око 1.100 метара надморске висине, удаљеном око 100 км од центра града. Ово место је познато по добрим домаћинима и развијеној пољопривреди. Дужина стазе је 17 км са укупним успоном од 750 метара. Пешачи се мешовито макардамским путевима и ливадама, а више од половине стазе пролази кроз углавном четинарске шуме. Осим тога, пролази се и поред неколико домаћинстава, затим познатог излетишта близу реке Бревине, али и кроз мистичну столетну шуму букве. На стази има неколико извора пијаће воде. Са највишег врха се по ведром дану јасно виде северне падине Голије, планински масив Копаоника, планина Чемерно и друге.

2

НАРЦИСУ У ПОХОДЕ

23

Висински
профил

.kml

Дужина стазе: **21 км**
Укупан успон: **1270 м**

Почетна надморска висина: **350 мнв**

Највиша надморска висина: **1375 мнв**

Координате почетне тачке пешачења:
N 43.612948; E 20.702040

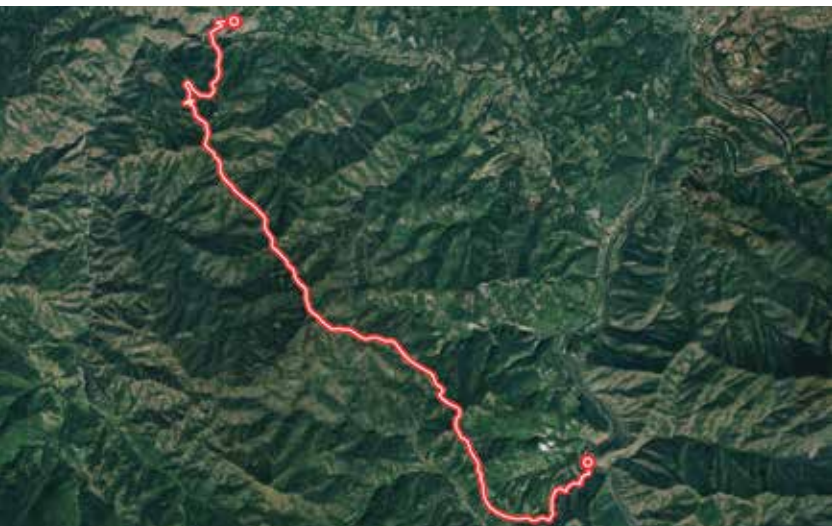
.gpx

Удаљеност почетка стазе од центра града: **15 км**

Вероватно најпознатија планинарска стаза у Краљеву јесте маршрута традиционалне републичке планинарске акције „Нарцису у походе“ на планини Столови. Ова манифестација одржава се сваке године половином маја месеца када дивљи нарциси цветају и потпуно обеле ливаде при врху планине. Полазна тачка је центар села Каменица које лежи на око 350 мнв, а укупна дужина стазе је 21 км. Првих 3,5 км стаза прати макадамски пут до првог одморишта „Нарцис“ на око 700 мнв. Одатле се може пешачити гребеном или једноставно наставити путем. Шта год да одаберете, имаћете константно леп поглед на остатак планине. Последњих 1,5 км до врха стаза води широком ливадом. На овој маркираној стази могуће је наићи на крдо коња који овде већ дуже време живе на слободи. Иако су навикли на људе и радо позирају посетиоцима планине, треба бити опрезан приликом непосредног контакта. На врху планине (Камариште/Усовица 1.375 мнв) доминира крст висине 33 м подигнут на иницијативу локалних планинара. Са врха се виде пејзажи Гоча, затим се пружа поглед према Жељину, ка Копаонику, а фасцинантан је и поглед према Долини јоргована, као и према граду Краљеву који се види као на длану. Повратак ка подножју планине води јужним падинама у правцу Гоча где се смењују пашњаци и макадамски путеви. Пешачење се завршава код планинарског дома „Зорица Гиздовић“ у селу Брезна.

Висински
профил

.kml

Дужина стазе: **17 км**Укупан успон: **1280 м**Почетна надморска висина: **280 мнв**Највиша надморска висина: **1177 мнв**

Координате почетне тачке пешачења:

N 43.611316; E 20.549280

.gpx

Удаљеност почетка стазе од центра града: **27 км**

Троглав је планина која нас својим именом подсећа на старословенске корене и божанства. Оивичена је рекама Лопатница и Ибар, а приступачна је из неколико праваца: од Богутовачке Бање, од села Лопатница, села Толишница, из правца Чуђачког потока идр. Стаза коју представљамо креће са магистрале у непосредној близини замка Маглич. Пешачи се кроз село Маглич северозападно према врху планине и углавном макадамским путевима. Дужина стазе је око 17 км, а највиши врх Ком висок је 1.177 метара изнад нивоа мора. Гребеном се прелази преко сва три врха са којих се лепо виде суседни Столови, Чемерно, Јелица и град Краљево. Крај стазе прати макадамске путеве који излазе на главни путни правац Богутовац – Толишница, на северозападној страни планине. Слапови и природни вирови реке Лопатнице чине ову стазу атрактивнијом, па је купање у овој чистој планинској реци право освежење након пешачења у летњим месецима. Стазу је интересантно прећи и у супротном правцу.

4

СТУДЕНА ПЛАНИНА

27

Висински
профил

Дужина стазе: **15 км**

Укупан успон: **880 м**

Почетна надморска висина: **730 мнв**

Највиша надморска висина: **1355 мнв**

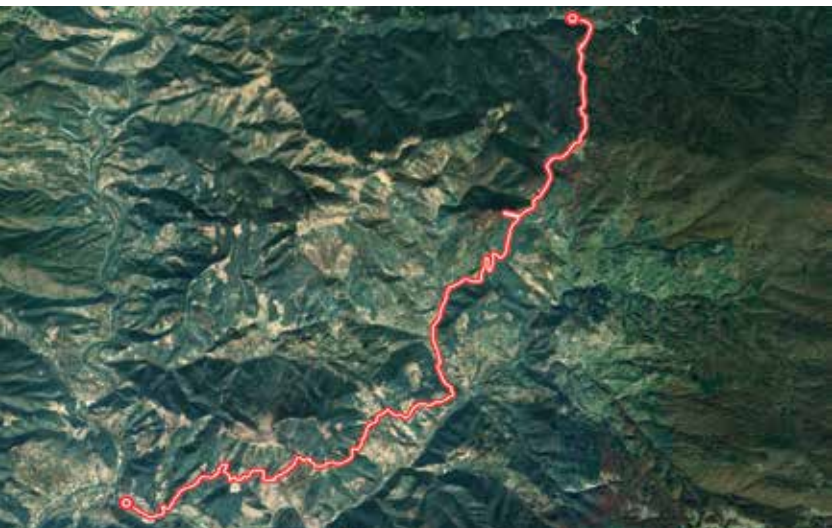
Координате почетне тачке пешачења:

N 43.670113; E 20.645486

Удаљеност почетка стазе од центра града: **24 км**

Студена планина смештена је између Гоча, Столова и Равне планине, а југозападне литице јој се спуштају према реци Ибар и Жарачкој планини. Има разгранату мрежу шумских путева који су одлични за возњу брдских бицикла и пешачење. Вероватно најпознатија стаза до њеног највишег врха Кавгалија (1.355 м) креће од напушеног Лугарског дома смештеног поред пута који води од Краљева према Гочу. Ову кружну стазу од 15 км на северној страни планине карактеришу благи успони, стога можете сами одабрати правац кретања. Стаза се не маркира редовно. Половина стазе пролази кроз шумовит предео са природним хладом. Непрегледни пашњаци обрасли клеком при врху подсећају на пејзаже Столова чије се јужне падине јасно виде са ове стазе. Обавезно одмориште са малим летњиковцем је Маретова чесма, на само 500 метара удаљеном од врха планине. Са врха се у правцу југа по лепом дану пружа диван поглед према Равној планини, Жељину и Копаонику, а источно и југоисточно према Чемерну и Голији. Причу о пореклу назива највишег врха чућете од локалног планинског водича.

5

ЖАРАЧКА
ТРАНСВЕРЗАЛА

Висински профил

Дужина стазе: **23 км**
Укупан успон: **1150 м**

Почетна надморска висина: **840 мнв**

Највиша надморска висина: **1190 мнв**

Координате почетне тачке пешачења:
N 43.558809; E 20.734759

Удаљеност почетка стазе од центра града: **28 км**

.kml

.gpx

Трансверзале су махом дугачки, тематски планинарски путеви означени планинарским маркацијама. Оне повезују врхове, превоје, видиковце, планинарске домове и знаменитости на једној или више планина као и контролне тачке на којима се налазе печати. Поред тога имају и установљену награду у виду беџа, у овом случају за планинаре који је пређу. Једна од таквих стаза је и Жарачка трансверзала основана 2006. године. Добила је назив по Жарачкој планини и повезује језеро Гвоздачке реке на Гочу са местом Ушће на Ибарској магистралу. Дугачка је око 23 км и може се прећи за око 7 сати хода. Стаза је маркирана плаво-жутом бојом. Због нешто мањег кумулативног успона, лакше ју је прећи из правца Гоча. Треба имати у виду да први део стазе пролази кроз Специјални резерват природе "Гоч-Гвоздац". Након што се прође кроз четинарске шуме и изађе на такозвану Велику Ливаду, стаза се убрзо спушта у живописно село Гокчаница. Ово село се спомиње још у жичкој повељи којом Стефан Првовенчани дарује својој задужбини манастиру Жича и „Гвочаницу с Пупавними“. Последњих година ово село са нешто више од 80 кућа постаје позато и по производњи јагодастог воћа. Последња деоница прати макадамске путеве према месту Ушће. Два трансверзална печата и књига утисака се налазе у згради Железничке станице Ушће, код управника возова. Дневник и беџ наручују се од Планинарско-алпинистичког клуба Краљево.

6

УСПОН НА ВРХ ГЛЕДИЋА ИЗ СЕЛА РАВЕНИЦА

31

Висински
профил

Дужина стазе: **18 км**

Укупан успон: **930 м**

Почетна надморска висина: **300 мнв**

Највиша надморска висина: **922 мнв**

Координате почетне тачке пешачења:

N 43.747864; E 20.884880

Удаљеност почетка стазе од центра града: **21 км**

Највиши врх планине Гледић (Самар 922 мнв) налази се на међи три локалне самоуправе: Краљева, Врњачке Бање и Рековца. Овај врх радо и редовно обилазе планинари и бициклисти из околних градова и могуће му је приступити из правца неколико села: Лешева, Лободера, Годњег Дубича, Каленићког Прњавора или Раванице. Представљамо кружну стазу из села Раванице до којег је лако доћи из центра Краљева. Стаза је дугачка близу 18 км са висинском разликом од око 1000 м и претежно прати колске путеве западних падина планине. Планинарска маркација није скорије обнављана. Са врха се јасно виде врхови Столова и планина Гоч према југу, Јастребац према југоистоку, обронци планине Рудник на северу али и купасти врх планине Ртањ на истоку. Гледић и даље чува шуме по којој је читава регија добила име, али и стара сеоска домаћинства која имају потенцијал за развој сеоског туризма. Близина два значајна средњовековна манастира Каленић и Љубостиња, оближње дестилерије и винарије Западноморавског винског рејона подижу атрактивност ове планине.

7

УСПОН НА ВРХ СТОЛОВА ОД ЗАМКА МАГЛИЧ

Висински профил

Дужина стазе: **17 км**

Укупан успон: **1320 м**

Почетна надморска висина: **280 мнв**

Највиша надморска висина: **1375 мнв**

Координате почетне тачке пешачења:

N 43.611316; E 20.549280

Удаљеност почетка стазе од центра града: **27 км**

За крај остављамо једну кондиционо и технички веома захтевну пешачку стазу до највишег врха Столова, али веома популарну код планинара широм Србије. Дугачка је око 16 км са висинском разликом преко 1.300 м. Стаза се налази на западној страни планине и креће од Ибарске магистрале у непосредној близини замка Маглич. За безбедно прелажење реке Ибар неопходан је мост код Маглича који у тренутку објављивања овог текста није у функцији, али чија реконструкција је извесна. Сви алтернативни мостови, као ни скела, нису безбедни за прелаз! Стаза креће узводно реком Магашницом и на самом почетку је неопходно прећи активну пругу Краљево - Косовска Митровица где је потребан додатан опрез! Након око 300 метара пешачења уз реку стаза се стрмо пење на десно ка гребену Клечак. Ова гребенска тура има лепу травнату подлогу уз местимичне стене и познато је станиште неколико врста змија, па је додатан опрез неопходан приликом кретања и одмора. Извори су скривени на овој стази, па је препоручљиво понети барем 1,5 литара воде и довољно хране. Након успона до највишег врха, стаза наставља у правцу суседног гребена који се спушта на замак Маглич. Приликом спуштања Градском косом, на неколико места постоје стеновите препреке које се могу заобићи благим скретањем са стазе према реци Магашници. На овом месту снимани су кадрови за филм *Ironclad II* редитеља Џонатана Инглиша. Поглед на замак окружен реком Ибар из овог угла ће вас оставити без даха. С обзиром на то да је потребно око 8 сати за прелазак и уживање на стази, не препоручује се обилазак у периоду године када је краћа обданица. Стазу не препоручујемо особама које се плаше висине.

НАПОМЕНА

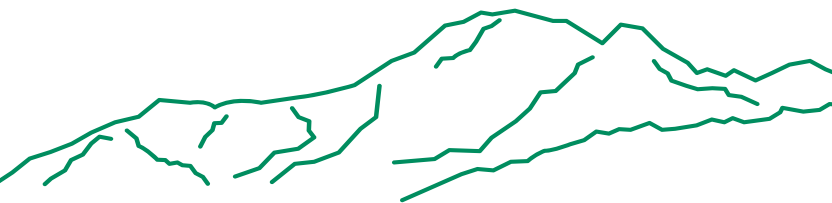
Ове стазе се не препоручују почетницима у планинарењу, особама са слабом физичком кондицијом и лошим здрављем, слабом оријентацијом, неадекватном опремом и препоручљиве су искључиво у периодима без снега. Планинарске маркације представљених стаза у тренутку објављивања овог текста нису у најбољем стању. Овај водич са описом стаза није довољан за прецизно сналажење на стази без употребе ГПС уређаја или пратње лиценцираног планинског водича. Коришћење мобилних телефона уместо ГПС уређаја није препоручљиво. Мобилни телефони у већем делу презентованих стаза немају добар сигнал. Тежина стазе зависи од дужине и укупног успона, затим од техничке захтевности односно нагиба, проходности терена, подлоге... Време преласка стазе је релативно и зависи од величине групе, брзине кретања најспоријег у групи, дужине и броја пауза и других околности.

СПИСАК ПРЕПОРУЧЕНЕ ОПРЕМЕ ЗА ЈЕДНОДНЕВНО ПЛАНИНАРЕЊЕ У ЛЕТЊИМ УСЛОВИМА

- планинарски ранац (20 - 30 литара)
- штапови за пешачење
- удобне, дубоке, водонепропусне планинарске ципеле са адекватним (вибрам) ђоном
- 2 пара чарапа и гамашне
- планинарске панталоне са дугачким ногавицама
- активни веш са дугачким рукавима који не задржава влагу и резервна мајица
- кишна кабаница, дуксерица, јакна отпорна на ветар и влагу (горетекс) и кишобран
- капа или качкет, наочаре за сунце и крема за заштиту од сунца
- прва помоћ, средства за хигијену, лекови
- 1,5 литар воде, сушено воће и коштуњаво воће, енергетске чоколадице, 1 оброк, прибор за јело и кесе за отпад
- лична карта, здравствена књижица и планинарска књижица
- телефон, фото апарат, ГПС уређај, чеона лампа, двоглед, резервне батерије
- упаљач, пиштаљка, планинарско уже и самолепљива трака

Пре поласка на планинарење, консултовати планинског водича у вези са избором опреме.

БУДИТЕ ОДГОВОРНИ У ПЛАНИНИ

1. Чувајмо шуме од пожара!
2. Не правите непотребну буку и будите опрезни са покретањем камења низ литице!
3. Не уништавајте станишта и не берите биљке и гљиве са листе строго заштићених врста!
4. Сав отпад (органиски и неорганиски) вратите до насељеног места са организованим управљањем отпада! Свако одношење затеченог отпада са планине је похвално.
5. Поздравите друге планинаре и локално становништво и понудите им своју помоћ ако им је потребна.

САВЕТИ ЗА БЕЗБЕДНО ПЛАНИНАРЕЊЕ

Пре поласка на планинарење консултујте се са изабраним лекаром. Прилагодите стазу својој тренутној физичкој кондицији, снази и здрављу. Не идите сами у планину! Увек обавестите неког од пријатеља којом стазом и у које време сте планирали да идете. Уз пажљиво планирање свих активности, поред провере временске прогнозе обавезно консултујте локалне планинаре о проходности путева и стаза. Проверите списак препоручене опреме још једном пре него што кренете на пут. За безбедно уживање у планини препоручено је стручно вођење од стране лиценцираних планинских водича Планинарског савеза Србије. Ажуриран списак водича из Краљевог пронађите на нашем веб сајту:

<http://www.kraljevoturizam.rs/planinarenje.html>

ГОРСКА СЛУЖБА СПАСАВАЊА СРБИЈЕ

За помоћ или у било којој ситуацији везаној за кретање, боравак и опасности у планини, обратите се спасиоцима Горске службе спасавања Србије: **+381 62 464 646**.

Наведите тачну локацију и опишите о каквој се несрећи ради. Помоћ долази, сачекајте!

ЛИЦЕНЦИРАНИ ПЛАНИНСКИ ВОДИЧИ ГРАДА КРАЉЕВА

Сви планински водичи су прошли обуку Планинарског савеза Србије и поседују лиценцу. Осим наведених контаката, могу се контактирати и путем телефона Туристичке организације града Краљева:

+ 381 36 316 000 или + 381 36 311 192

Александар Данчетовић

МБ: 552 - 3. категорије од 2017.

Језик: српски / енглески

Телефон: + 381 64 6 361 795

E-mail: danchokv@gmail.com

Александар Лазовић

МБ: 549 - 2. категорије од 2016.

Језик: српски / енглески

Телефон: + 381 63 601 833

E-mail: alazovic@kraljevo.com

Андрија Грујовић

МБ: 423 - 3. категорије од 2019.

Језик: српски / енглески

Телефон: + 381 64 4 709 498

E-mail: andrijakv80@gmail.com

Бојана Кошанин

МБ: 842 - 3. категорије од 2021.

Језик: српски / енглески

Телефон: + 381 69 604 412

E-mail: kosaninbojana@gmail.com

Драган Васиљевић

МБ: 699 - 3. категорије од 2018.

Језик: српски

Телефон: + 381 64 1 947 022

E-mail: kvaske@gmail.com

Зоран Новковић

МБ: 561 - 3. категорије од 2016.

Језик: српски

Телефон: + 381 60 234 921

E-mail: z_novkovic@yahoo.com

Марко Кушевија

МБ: 508 - 3. категорије од 2014.

Језик: српски

Телефон: + 381 64 5 398 241

E-mail: kusevija@gmail.com

Павле Павловић

МБ: 628 - 3. категорије од 2018.

Језик: српски / енглески

Телефон: + 381 60 5 771 556

E-mail: info@serbiatouristguide.rs

Издавач:

Туристичка организација града Краљева

За издавача:

Ана Миросављевић, директор ЈУ ТОК

Аутор текста:

Павле Павловић

Рецензент:

Томислав Топаловић

Лектура:

Дарко Јованетић

Фотографије:

Александар Лазовић, Андреј Ивошев, Архива Туристичке организације града Краљева, Дарко Михаиловић, Драган Боснић, Драгана Корићанац, Игор Тешић, Лука Спасојевић, Павле Павловић, Предраг Илић

Дизајн:

Дизајн студио Нерић, Краљево

Посебна захвалност планинарима:

Ради Вукосављевић, Раши Перовићу, Браниславу Бинићу - Бинету, Драгану Јовановићу - Гигу, Александру Лазовићу, Душану Вукомановићу, Зорану Новковићу, Марку Кушевији

Штампа:

Медија клуб Навигатор, Краљево

Тираж:

1000

Краљево, 2021.

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

338.48-52:796.5(497.11)(036)

ПАВЛОВИЋ, Павле, 1989-

Краљево : планинаски водич : 14 планинарских стаза које морате да посетите / [аутор текста Павле Павловић ; фотографије Александар Лазовић... [и др.]. - Краљево : Туристичка организација града Краљева, 2021 (Краљево : Навигатор). - 37 стр. : илустр. ; 24 cm

Податак о аутору преузет из колофона. - Тираж 1.000.

ISBN 978-86-906099-6-3

а) Планинарење -- Краљево -- Водичи

COBISS.SR-ID 51326473

ПРАТИТЕ НАС И НА

 [kraljevoturizam.rs](https://www.facebook.com/kraljevoturizam.rs)

 [turistickaorganizacijakraljevo](https://www.instagram.com/turistickaorganizacijakraljevo)

 [Turisticka organizacija Kraljevo](https://www.youtube.com/Turisticka_organizacija_Kraljevo)

ПРЕУЗМИТЕ ЕЛЕКТРОНСКИ
ВОДИЧ У PDF ФОРМАТУ